

«Тасдиқ мекунам»
Ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор



Раҳмон Д. С.

12 соли 2022

ПРОТОКОЛИ № _____

маҷлиси Шурои олимони факултети молиявию иқтисодии
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

аз « 17 » 12 соли 2022

ш. Кӯлоб

РАИСИ МАҶЛИС:

декани факултети молиявию иқтисодӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ, Качкулов А. Ф.

КОТИБИ ИЛМӢ:

муаллими калони кафедраи молия ва қарз Холматов Б. М.

Экспертизаи даври дуҷуми рисолаи илмӣ

Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович дар мавзӯи:

«Такмили механизми минтақавии ташкилӣ-иқтисодии истифодаи
самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи
Кӯлоби вилояти Хатлон)» аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти
минтақавӣ ва ҳудудӣ

Раиси маҷлис – декани факултети молиявию иқтисодӣ, номзади илмҳои иқтисодӣ Качкулов А. Ф.:

-Ассалому алейкум муҳтарам ҳамкасбон ва ҳозирини гиромӣ. Дар маҷлиси имрӯзаи факултети молиявию иқтисодӣ ҳузур доранд:

№	Ном, насаб ва номи падар	Дараҷа ва унвони илмӣ Шифри ихтисос	Вазифа
1.	Качкулов Абдухолик Фатхуллович	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	раиси маҷлис
2.	Холматов Баҳром Муҳаммадсултонович	муаллими калони кафедраи молия ва қарз	котиби илмӣ
3.	Комилов Низомиддин Бегаҳмадович	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	мудир кафедраи молия ва қарз
4.	Куганов Неъматулло Камолович	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.01	мудир кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит
5.	Сафаров Аъзамҷон Аҳмадхонович	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	мудир кафедраи назарияи иқтисодӣ
6.	Мирсаидов Муҳаммаднаим Неғматович	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.01	аъзо
7.	Расулова Лутфия Нуралиевна	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	декани факултети иқтисод ва идора
8.	Шарипова Файзигул	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	аъзо
9.	Наврӯзи Носирӣ	номзади илмҳои иқтисодӣ 08.00.05	мудир кафедраи менечмент ва маркетинг
10.	Қураев Қаракул	муаллими калони кафедра	аъзо
11.	Вазирзода Дилором Раҷамад	муаллими калони кафедра	аъзо
12.	Шафиев Бахтиёр	муаллими калони кафедра	аъзо

	Зиёратшоевич		
13.	Рахматов Умед Раҷабович	муаллими калони кафедра	аъзо
14.	Холиқзода Аҳлиддин Юлдош	муаллими калони кафедра	аъзо
15.	Файзиддини Зуриддин	ассистенти кафедра	аъзо
16.	Саидова Мадина Ҳасановна	ассистенти кафедра	аъзо
17.	Саидов Пайрав Мизробович	ассистенти кафедра	аъзо
18.	Мухаммадҷони Азизулло	ассистенти кафедра	аъзо
19.	Икромов Шодӣ Мирзохонович	ассистенти кафедра	аъзо
20.	Ҳайёев Қиёмиддин Амонуллоевич	ассистенти кафедра	аъзо
21.	Шарипов Назрулло Хисравович	ассистенти кафедра	аъзо
22.	Кабиров Аслиддин Кабирович	ассистенти кафедра	аъзо

Дар маҷлиси факултет дар маҷмуъ 22 нафар иштирок намудан, ки аз онҳо 8 нафарашон омӯзгорони дорои дараҷаи илмӣ мебошанд.

Оид ба оғози кори маҷлиси факултет ягон нафар пешниҳод дорад?

Пешниҳод шуд, ки кори маҷлис оғоз карда шавад.

Кӣ тарафдори он аст, ки кори маҷлиси факултет оғоз карда шавад?

Хоҳиш менамоям овоз диҳед. Зид? – Нест. Бетараф? – Нест.

Бо як овоз қабул карда шуд.

Рӯзномаи маҷлис:

1. Муҳокимаи экспертизаи даври дуҷуми кори диссертатсионии Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович дар мавзӯи «Такмили механизми минтақавии ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ.

Диссертатсия дар кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ ба анҷом расонида шудааст.

Роҳбари илмӣ: Шералиев Эмомалӣ Нуралиевич, номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи молияи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

1. Сафаров Аъзамҷон Аҳмадхонович – и.и.и., муаллими калон, мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (тақриз пешниҳод шудааст).

2. Абдурахмонов Фаррух - н.и.и., муаллими калони кафедраи системаҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти ДМТ (тақриз пешниҳод шудааст).

Оид ба рӯзномаи маҷлис чӣ гуна тақлифҳо ҳаст?

Пешниҳод шуд, ки тасдиқ карда шавад.

Кӣ тарафдори чунин тақлиф ҳаст, хоҳиш менамоям, овоз диҳед. Зид? – Нест. Бетараф? – Нест.

Рӯзномаи маҷлис ба як овоз қабул карда шуд.

Раиси ҷаласа:

- Муқарризҳои расмӣ ҳузур доранд, тақризҳои мусбӣи муқарризҳо дар вақти муайян пешниҳод шудаанд. Барои хондани тарҷумаи ҳоли унвонҷӯ суҳан ба котиби илмӣ, муаллими калони кафедраи молия ва қарзи факултети молиявӣ иқтисодӣ Холматов Баҳром Мухаммадсултонович дода мешавад.

Котиби илмӣ:

- Мухтарам раис ва ҳозирини гиромӣ!

Ба факултети молиявӣ иқтисодӣ аризаи Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович оид ба баргузор намудани экспертизаи даври дуҷуми рисолаи илмӣ дар мавзӯи «Такмили механизми минтақавӣи ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои оби минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ санаи «03» 12 соли 2022 ворид гардидааст. Иҷозат диҳед мухтасар унвонҷӯро муаррифӣ намоям.

Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович 14 майи соли 1986 дар ноҳияи Ш.Шоҳин дар оилаи коргар таваллуд шудааст, миллаташ тоҷик.

Соли 2004 пас аз хатми МТМУ №5-и ноҳияи Ш.Шоҳин ба Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ аз руи ихтисоси «Менеҷмент» дохил шуда, соли 2009 донишгоҳи мазкурро бо дипломи муқаррарӣ хатм кардааст. Пас аз хатми донишгоҳ номбурда аз моҳи сентябри ҳамон сол ба ҳайси ассистенти кафедраи менеҷмент ва маркетинг фаъолияти кориашро оғоз намуда, то ҳол дар вазифаҳои гуногун фаъолият менамояд.

Фаъолияти илмӣ ҳудуди соли 2015 ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи молия ва қарз (собик кафедраи маркетинг)-и Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ оғоз намуда, дар мавзӯи «Такмили механизми минтақавӣи ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои оби минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» дар назди кафедраи молия ва қарз (собик кафедраи маркетинг)-и донишгоҳ ба анҷом расонидааст.

Оиладор, соҳиби се фарзанд.

Дар ҳуҷҷати аттестатсионӣ рӯйхати маводҳои илмӣ оварда шудааст, ки аз 5 номгӯ иборат буда, вобаста ба мавзӯи рисолаи

таҳқиқотӣ мебошанд ва дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чоп расидаанд.

Тешаев М.С., имтиҳоноти тахассусиро бо баҳоҳои зерин супоридааст:

1. Забони хориҷӣ (англисӣ) - 4 «хуб» (15.01.2020);
2. Таърихи фалсафа ва илм - 4 «хуб» (29.01.2022);
3. Имтиҳони ихтиссос - 4 «хуб» (28.04.2021).

Диссертатсия экспертизаи даври якумро дар кафедраи молия ва қарз, Протоколи № 02 аз «24» 09 соли 2022 гузашта, баъдан ба экспертизаи даври дуюм пешниҳод гардидааст. Тамоми ҳуҷҷатҳои ба факултет пешниҳодшуда ба талаботи тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошанд ва ба ҳуҷҷатҳои унвонҷӯ замима гардидаанд.

Инчунин, хулосаи кафедраи молия ва қарз дар ҳайати раисиқунанда, н.и.и. Комилов Н.Б. ва котиби илмӣ муаллими калон Сафаров З.А. дар бораи ба талаботи тартиби додани дараҷаи илмӣ ҷавобгӯ будани рисолаи таҳқиқотӣ ва барои гузаштани экспертизаи даври дуюми рисолаи илмӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ, Протоколи № 02 аз «24» 09 соли 2022 пешниҳод карда шудааст.

Ҳамаи ҳуҷҷатҳои ба факултет пешниҳодшуда ба талаботи тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ба тартиб дароварда шудаанд. Ҳамаи тақризҳо сари вақт ворид шуда, ба талабот мувофиқат мекунанд. Барои баргузор намудани экспертизаи даври дуюм монеа вучуд надорад.

Раиси чаласа:

- Ташаккур. Ҳамкасбони азиз, оид ба парвандаи аттестатсионии унвонҷӯй ба котиби илмӣ ягон савол доред?

Агар савол набошад, ҳоло бо иҷозати Шумо барои шинос намудан бо мундариҷаи рисолаи илмӣ сухан ба унвонҷӯй Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович дода мешавад. Марҳамат.

Тешаев М.С. (унвонҷӯй) мухтавои диссертатсияро баён менамояд (матни маъруза замима мешавад).

Раиси чаласа: Мухтарам аъзои Шӯро, гузориш ба охир расид. Марҳамат, ба Тешаев М.С. саволҳо ҳастанд?

Шарипова Ф., номзади илмҳои иқтисодӣ:

- Шумо ҳангоми таҳқиқот аз кадом усулҳои таҳқиқ истифода намудаед?

Тешаев М.С. – унвонҷӯй:

Ҷавоб: - Барои ноил шудан ба мақсад ва вазифаҳои, ки дар диссертатсия гузошта шуда буданд, мо аз усулҳои индуксия, дедуксия, иқтисодию омӯрӣ, монографӣ, абстрактӣ мантиқӣ, гурӯҳбандии ҳисоби конструктивӣ ва ғайра истифода намудаем.

Расулова Л.Н. - номзади илмҳои иқтисодӣ:

- Асосҳои назариявии таҳқиқоти Шумо аз чӣ иборат аст?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Аз он иборат аст, ки натиҷаҳои илмӣ ва пешниҳодҳои дар кори диссертатсионӣ бадастомада барои такмили механизми ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки заминҳои обӣ дар минтақаҳои агросаноатии кишвар асосҳои усулӣ ва амалӣ хоҳанд гашт.

Мирсаидов М.Н. – номзати илмҳои иқтисодӣ:

- Шумо доир ба кори илмиатон бештар таҷрибаи кадом мамлакатҳоро мавриди омӯзиш ва тавсия қарор додаед?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Дар рафти таҳқиқот таҷрибаи мамлакатҳои ИМА, Қазоқистон, Қирғизистон, Ўзбекистон оид ба истифодаи бурдани захираҳои замин ва об дар соҳаи кишоварзӣ мавриди омӯзиш қарор гирифта, таҷрибаҳои ИМА, Исроил ва Австралия чихати истифодаи обёрии катрагӣ дар ноҳияҳои камоби вилояти Хатлон тавсия шудаанд.

Куганов Н.К. – номзати илмҳои иқтисодӣ:

- Аз кадом моделҳо дар рисолаи илмӣ истифода намудаед?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Мо бо истифода аз моделҳои коррелятсионӣ ва регрессионӣ дурнамои ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотҳои асосии кишоварзиро дар заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон аз рӯи нишондиҳандаҳои майдони замин, ҳосилнокӣ ва ҳаҷми истеҳсол дар солҳои пешин барои солҳои 2021-2025 коркард намудем.

Сафаров А.А. – номзади илмҳои иқтисодӣ:

- Кадом самтҳоро ҳамчун самтҳои афзалиятнок барои истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ тавсия намудаед?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Мо, бо дарназардошти иқтидор ва бартариятҳои рақобатӣ чихати рушд ва истифодаи намудани захираҳои замин ва об бахшҳои истеҳсоли маҳсулотҳои соҳаҳои хочгидориро ҳамчун соҳаҳои афзалиятноки истеҳсоли маҳсулотҳо дар минтақаи Кӯлоб тавсия намудаем.

Сафаров З.А. – муаллими калони кафедраи молия ва қарз:

- Таърифи нави пешниҳодкардаи Шумо оид ба истифодаи захираҳои замин аз чӣ иборат мебошад?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Мо таърифи нави ташаккулёбии иқтисоди бозорӣ ва рушди устувори соҳаи кишоварзӣ дар минтақаҳои кишвар зарурияти самаранок истифодабарии захираҳои табиӣ, хусусан, захираҳои замин ва беҳдошти муҳити зистро пешниҳод намудаем.

Вазирзода Д. – муаллими калони кафедра:

- Кадом олимони ватанӣ оид ба кори шумо таҳқиқот анҷом додаанд?

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

Ҷавоб: - Оид ба рисолаи илмӣ мо олимони ватанӣ, ба монанди И.А. Асроров, А.А. Мадаминов, Ҷ.С. Пиризода, Т. Б. Ғаниев., Х.

Гафуров, Р.Р. Кудратов, З.Р. Шарипов, Насиров Р., И.С. Ашуров., Ҳ.А. Одинаев, Қ.Қ. Давлатов, Ҳ. Р. Исайнов, Ҳ.М. Муҳаббатов, Ҳ.М. Давлатов, А.А. Ҳасанов, Э.Н. Шералиев, Комилов Н.Б. таҳқиқотхо анҷом додаанд.

Раис:

- Боз савол ҳаст? – Нест. Ташаккур. Сухан ба роҳбари илмий унвонҷӯй, н.и.и., дотсент Шералиев Э.Н. дода мешавад.

Шералиев Э.Н.:

- Ташаккур, муҳтарам раис.

Устодони азиз ва ҳозирини гиромӣ.

Мавзӯе, ки барои баррасӣ пешниҳод шудааст, аз ҷиҳати илмӣ дар марҳилаи кунунӣ хеле актуалӣ ва муосир мебошад.

Ташаккулёбии иқтисоди бозорӣ ва рушди устувори соҳаи кишоварзӣ дар минтақаҳои кишвар зарурияти истифодаи самараноки захираҳои табиӣ, хусусан, захираҳои замин ва беҳдошти муҳити зистро тақозо менамояд. Ноил шудан ба ҳадафҳои Стратегияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи то соли 2030 дар бахши кишоварзӣ ва таъмини беҳатарии озуқаворӣ аз бисёр ҷиҳат аз ҳолат, истеҳсоли тақрорӣ ва ҳифзи захираҳои замин дар минтақаҳои ҷумҳурӣ вобастагӣ дорад. Аз дигар ҷониб, дуруст амал накардани механизми ташкилӣ-иқтисодӣ, ҷорабинҳои дастаҷамъонаи экологӣ-мелиоративӣ ва коҳиш ёфтани самаранокии заминҳои обӣ дар минтақаҳо тайи даҳсолаҳои охир ба пастшавии ҳосилхезии зироатҳои кишоварзӣ, баланд шудани сатҳи обҳои зеризаминӣ, шӯршавии заминҳои қорами обӣ, сафолакбандӣ ва дигар равандҳои номатлуб оварда расонидааст.

Масоили номбурда дар минтақаҳои камзамин, махсусан дар минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон аз зумраи масъалаҳои мубрам, саривақтӣ ва аҳамияти амалидошта арзёбӣ гардида, аз ташаккул ва амалкарди самараноки механизми ташкилӣ - иқтисодии истифодаи самараноки заминҳои обӣ дар минтақа, ҷорабинҳои экологӣ-мелиоративии истифодаи заминҳои обӣ, низоми илмӣ кишоварзон ва усулҳои пешқадами обёрикунӣ саҳт вобастагӣ доранд. Ҳалли ин масъалаҳо ҷалби сармоя, идоракунии самараноки захираҳои замин ва ҷорабинҳои ҳифзи экосистемаи минтақавӣ, ки ҳамроҳангсозии манфиатҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва экологии истеҳсолкунандагон ва истеъмолкунандагони минтақаи Кӯлобро дар бар мегирад, ба ҳисоб меравад.

Дар бораи муҳтавои мавзӯ дар ин ҷо ҳуди муаллиф маълумот дод ва муқарризони расмӣ оид ба ҷиҳатҳои илмӣ ва таҳқиқотии рисола қайд карданд. Ман мехостам, ки дар бораи мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба номи мавзӯ ва ихтисосе, ки тибқи он таҳқиқот анҷом дода шудааст, теъдод ва мувофиқати интишороти натиҷаҳои асосӣ ба талаботи мавҷуда, саҳми доvtалаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ маълумот пешниҳод намоям.

Муқаррароти назариявӣ ва методологии диссертатсия, объект, мавзӯ ва наwgонҳои он ба бандҳои 1.1. Инкишофи назарияҳои

иктисодиёти маконӣ ва минтақавӣ; усулҳо ва фишангҳои тадқиқотҳои иқтисодии маконӣ; эконометрикаи қаламравӣ; ташҳиси низомии мушкilotҳо ва ҳолатҳои минтақавӣ. 1.2. Тақсимои қаламравии захираҳои иқтисодӣ; ҷиҳатҳои назариявӣ, методӣ ва амалии ҷойгиркунии корхонаҳо, фирмаҳои бизнеси хурд ва миёна, кластерҳои иқтисодӣ, корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ, хоҷагиҳои хонавода. 1.6. Иқтисодиёти қаламравӣ. Хусусиятҳои маконии таъсисёбии низоми инноватсионии миллӣ. Муаммоҳои таъсисёбии зерсохторҳои инноватсионии минтақавӣ. Лоихаҳои инвеститсионии минтақавӣ: мақсад, объектҳо, захираҳо ва самаранокӣ. 1.13. Сиёсати иҷтимоӣ-иқтисодии минтақавӣ; таҳлили хусусиятҳо ва баҳодиҳии самаранокии сиёсати иқтисодии минтақавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, минтақаҳо ва мунитсипалитетҳо. 1.14. Идоракунии иқтисодиёти минтақавӣ. Шаклҳо ва механизмҳои ҳамкориҳои ҳокимияти ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, сохторҳои бизнес ва сохторҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ. Вазифаҳо ва механизмҳои идоракунии. Асосноккунии методӣ, коркарди схемаҳои ташкилӣ ва механизмҳои идоракунии минтақаҳо, баҳодиҳии самаранокии онҳо. 1.16. Коркарди методологияи таҳлил ва методикаи баҳодиҳии фаъолияти сохторҳои корпоративӣ, бизнеси хурду миёна, корхонаҳои баҳши ҷамъиятӣ ва ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ дар минтақаҳо ва ноҳияҳои маъмурӣ. Муаммоҳои истифодабарии оқилонаи дорониҳои моддӣ ва ғайримоддӣ минтақаҳо - захираҳои табиӣ, базаи моддӣ-техникӣ, сармояи инсонӣ ва ғайраҳо. 1.18. Ташкил ва баҳодиҳии самаранокии фаъолияти мақомоти ҳокимияти идоракунии дар вилоятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар ноҳияҳои маъмурӣ; истифодаи ҷунин баҳодиҳӣ дар низоми идоракунии ва назорати давлатӣ. 1.19. Истифодаи самаранокӣ омилҳои истехсолот дар тараққиёти иқтисодиёти минтақаҳо. Қонуниятҳо ва хусусиятҳои ташкил ва идоракунии сохторҳои иқтисодӣ дар минтақаҳо. Афзалиятҳои мутлақ ва нисбии кластерҳои иқтисодии минтақавӣ. 1.24. Тараққиёти комплекси агросаноатӣ дар минтақаҳо, хусусиятҳои минтақавӣ ва маконии инкишофи ҳаҷагии қишлоқ. 1.25. Таъминоти инвеститсионии минтақаҳо. Танзими инвеститсияҳо дар минтақаҳо. Баланд бардоштан ва такмил додани захираҳои замин ва об дар минтақаҳои Шиносномаи ихтисосҳои ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мувофиқат менамояд. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот Тешаев М.С. 5 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳо ва нашрияҳои аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсиягардида ба нашр расидааст. Нуқтаҳои асосии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмиллалӣ (солҳои 2015-2021) пешниҳод гардида, дастгирӣ ёфтаанд. Аз ҷумла дар конференсияи илмӣ-амалии байналмиллалӣ дар мавзӯи «Саноатикунони кишвар ва таъмини рушди босуботи иқтисодиёт», Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, (Душанбе, 27-уми феввали соли 2020), мавриди баррасӣ қарор дода шудааст.

Хулоса ва натиҷаҳои диссертатсияи мазкур аз ҷониби Раёсати кишоварзии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон дар минтақаи Кӯлоб (№01 аз 04.01. 2022), Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (№324/1 аз « 22 » 09 соли 2022), барои истифода пешниҳод шуда, санад оид ба татбиқи амалии онҳо мавҷуд аст.

Ҳамаи давраҳои иҷроиши нақшаи кори илмӣ, таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳо аз ҷониби муаллиф ба анҷом расонида шудааст. Дар чараёни таҳқиқот Тешаев М.С. нақши захираҳои заминро дар рушди соҳаи кишоварзии обёришавандаи минтақаро омӯхта, роҳҳои баландбардории онро коркард ва дурнамои рушди онро дар минтақаҳо таҳия намудааст. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар шакли хулоса ва пешниҳодҳо дар мақолаҳои илмӣ пешниҳод намудааст.

Хулоса, Тешаев М.С. ҳам бо фаъолияти омӯзгорӣ ва ҳам илмӣ хеш тавонист, ки дорои хислатҳои тадқиқотчигӣ, олимӣ гардад. Фикр мекунам, ки ӯ аллакай ба сатҳи муҳаққиқӣ омода шудааст. Бинобар ин, бо боварии комил метавон гуфт, ки уновнҷӯӣ бо таҳияи чунин рисолаи илмӣ асоснок барои пешниҳод шудан ба давраҳои навбатӣ қобили дастгирӣ мебошад. Ташаккур.

Раиси чаласа:

- Ташаккур, устод. Мухтарам аъзои маҷлис, ҳоло мо бевосита ба муҳокимаи диссертатсия оғоз мекунем. Сухан бо камоли мамнуният ба муқарризи расмӣ аввал, номзади илмҳои иқтисодӣ, муаллими калон, мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ **Сафаров А.А.** дода мешавад. Марҳамат.

Сафаров А.А. – муқарризи расмӣ якум номзади илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ (тақриз мусбат, дорои 6 эрод аст. Тақриз ба парванда замима мешавад).

Раиси чаласа:

- Ташаккур, устоди азиз! Ҳоло навбат ба Тешаев М.С. барои посух ба пешниҳоди эродҳои муқарризи якум дода мешавад.

Тешаев М.С. – уновнҷӯӣ:

- Ба устоди гиромикадр, номзади илмҳои иқтисодӣ, мудири кафедраи назарияи иқтисодӣ, муаллими калони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб, **Сафаров А.А.** барои таҳлили амиқи диссертатсия ва пешниҳоди эродҳои пурмухтаво изҳори миннатдорӣ менамоям.

Эроди якум. Номи мавзӯ “Тақмили механизми ташкилӣ-иқтисодии рушди устувори истифодаи захираҳои обӣ дар минтақаҳои кишоварзӣ (дар мисоли минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон) таҳрирталаб аст (ҳатман).

Ҷавоб ба эроди якум: Эрод ба инобат гирифта шуда, дар номи мавзӯи диссертатсия тағйирот ворид намудаем: «Тақмили механизми минтақавии ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)».

Эроди дуом. Муқаддима. Муҳимияти мавзӯ ба самти номи мавзӯ коркард меҳодад. Навғониҳои КИТ коркардро тақозо доранд. Умуман, муқаддимаи рисолаи илмиро бо мувофиқат ба талаботҳои нави КАО навиштан лозим меояд.

Ҷавоб ба эроди дуом: Эрод ба инобат гирифта шуда, дар муқаддима. Муҳимияти мавзӯ, навиғониҳои илмӣ ба талаботи КАО тағйиру иловаҳо ворид намудаем.

Эроди сеюм. Номи боби 1-умро ба мавзуи таҳқиқоти мувофиқ гардонидан лозим аст. Номи зербоб бояд мукамал гардонида шавад. (Дар сах. 2 ва 12 онҳо фарқ мекунад). Ин ҳар ду бояд «Механизм»-ро фарогир бошанд. Миқдори иқтибосҳои зербоб хеле кам мебошанд. Аз олимони ватанӣ (1 нафар) тамоман кам иқтибос оварда шудааст. Охир қариб 20-25 нафар дар 5 соли охир дар ин самт рисолаи илмӣ ҳимоя намудаанд. Дар бораи «Механизми ташкилӣ» тағйири як ҷадвал, қариб ки дигар маълумот нест. Хулоса, матни зербоби 1.1 коркарди ҷиддиро тақозо дорад.

Ҷавоб ба эроди сеюм: эродҳо ба инобат гирифта шуда, номи боби 1-умро мувофиқ ба мавзуи таҳқиқоти ва номи зербобро мукамал гардонидем, дар саҳифаҳои 2 ва 12 тағйирот ворид намудем. Бояд гуфт, ки иқтибос аз олимони ватанӣ И.А. Асроров, А.А. Мадаминов, Ҷ.С. Пиризода, Т. Б. Ғаниев., Х. Ғафуров, Р.Р. Кудратов, З.Р. Шарипов, Насилов Р., И.С. Ашуров., Ҳ.А. Одинаев, Қ.Қ. Давлатов, Ҳ. Р. Исайнов, Ҳ.М. Муҳаббатов, Х.М. Давлатов, А.А. Ҳасанов, Э.Н. Шералиев, Комилов Н.Б таҳқиқотҳо анҷомдодаро ворид намудаам.

Эроди чорум. Зербоби 1.2. Номи зербоб тахрирталаб аст. б) зеро дар ин сурат шумо бояд, сараввал, принципҳои танзими давлатии истифодаи захираҳои обиро баррасӣ намояд, баъдан МТИТ истифодаи захираҳои обӣ дар минтақаҳои кишоварзӣ бояд мавриди таҳлил қарор дода шавад. в) Дар зербоб ягон МТИТ истифодаи захираҳои обӣ дар м/к-зӣ нишон дода нашудааст, таркибу сохтори ин механизм мавриди таҳлил қарор нагирифтааст.

Ҷавоб ба эроди чорум: эрод ба инобат гирифта шуда, дар номи зербоби 1.2. тағйирот ворид намуда, принципҳои танзими давлатии истифодаи захираҳои заминро дар минтақаи Кӯлоб ва истифодаи онро дар рисола ҷорӣ намуда, механизми истифодаи захираҳои заминро дар ин зербоб истифода намудем.

Эроди панҷум. Зербоби 1.3. а) Аз матни зербоб маълум нест, ки таҷрибаи кадом давлат дар кадом сатҳ ба тақмили МТИТ рушди устувори захираҳои обӣ дар кишоварзӣ мусоидат мекунад. б) Дар маълумотҳои рақамӣ ва ҷадвалҳо маъхаз нишон дода нашудааст.

Ҷавоб ба эроди панҷум: эрод ба инобат гирифта шуда, матни зербобро ба номи МТИТ рушди устувори захираҳои обӣ дар кишоварзӣ мувофиқ гардонидем ва дар ҷадвалҳо тағйироту иловаҳо ворид намудем.

Эроди шашум. Зербоби 2.1. а) дар зербоб ҳолати кунунии истифодаи захираҳои обӣ дар минтақаи Кӯлоб таҳлил нагардида, балки вазъи соҳаи кишоварзии минтақа баҳогузорӣ шудааст.; б) кулли

маълумоти дар матн овардашуда маъхаз надоранд; в) маълумоти чадвалҳо: сарчашмаҳо пурра нишон дода нашудаанд.

Чавоб ба эроди шашум: эрод ба инобат гирифта шуда, дар зербоби 2.1. ҳолати кунунии истифодаи захираҳои обӣ дар минтақаи Кӯлоб таҳлилу баррасӣ намуда, вазъи соҳаи кишоварзии минтақаро вобаста барои истифода намудани он баҳогузорӣ карда, ба маълумоту чадвалҳои марбут ба ин боб тағйиру илова ворид намудем.

Раиси чаласа:

- Устои гиromӣ, Шуморо ҷавобҳо қонеъ менамоянд?

Сафаров А.А:

- Бале, комилан.

Раиси чаласа:

- Ҳоло сухан ба муқарризи дуум Абдурахмонов Фаррух - н.и.и., муаллими калони кафедраи системаҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти ДМТ дода мешавад. Марҳамат.

Абдурахмонов Фаррух - муқарризи расмии дуум, номзади илмҳои иқтисодӣ, тақризро қироат менамояд (тақриз мусбат, шаш эродро дар бар мегирад, ба парванда замима мешавад).

Раиси чаласа:

- Ташаккур, Абдурахмонов Фаррух. Ҳоло сухан ба Тешаев М.С. барои посух додан ба эродҳои муқарризи дуум дода мешавад. Марҳамат.

Тешаев М.С. – унвонҷӯй:

- Мо аз номзади илмҳои иқтисодӣ Абдурахмонов Фаррух - н.и.и., муаллими калони кафедраи системаҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти ДМТ барои таҳлили амиқи тадқиқотамон ва пешниҳоди эродҳои судманд миннатдорем.

Эроди якум. Дар қисмати сарсухан, дар бахши сатҳи омӯзиши мавзӯ шумораи зиёди олимони ватанӣ, ки истифодаи устувори захираҳои обӣ ва тақмили механизми идоракунии онро мавриди омӯзиш қарор додаанд, оварда нашудаанд;

Чавоб ба эроди якум: эрод ба инобат гирифта шуда, мо дар кори диссертатсионии хеш аз корҳои таҳқиқотии И.А. Асроров, А.А. Мадаминов, Ҷ.С. Пиризода, Т. Б. Ғаниев., Х. Ғафуров, Р.Р. Кудратов, З.Р. Шарипов, Насиров Р., И.С. Ашуров., Ҳ.А. Одинаев, Қ.Қ. Давлатов, Ҳ. Р. Исайнов, Ҳ.М. Муҳаббатов, Х.М. Давлатов, А.А. Ҳасанов, Э.Н. Шералиев, Комилов Н.Б. ва дигарон истифода намудаем.

Эроди дуум. Дар боби аввал, дар саҳифаи 41, номи расми 1 нодуруст оварда шудааст, (аллакай дар рисола ин расми дуум ба ҳисоб меравад) ва тавсия дода мешавад, ки номи расми мазкур аз ҷиҳати илмӣ дуруст ва асоснок гузошта шавад;

Чавоб ба эроди дуум: Мо бо ин эрод розӣ буда, таҷдиди назар кардем ва тартиби рақамгузориро дар саҳифаи 41 номи расми №2 гузоштаем.

Эроди сеюм. Дар рисола, хусусан дар боби 1 ва 2 дар чадвалҳо

сарчашмаҳо нодуруст оварда шудаанд ва аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда нашудаанд. Аз унвонҷӯ хоҳиш карда мешавад, ки сарчашмаҳои дар ҷадвалҳо овардашуда ба таври дуруст аз рӯи тартиботи муқарраркардаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда шаванд.

Ҷавоб ба эроди сеюм: эрод ба инобат гирифта шуда, мо сарчашмаҳоро мувофиқи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҷадвалҳо муқаррар намудаем.

Эроди чорум. Дар боби сеюми рисола, ки боби ҷамъбасти ба ҳисоб меравад, дар он амсилаи (моделӣ) концептуалии ташкили механизми ташкилӣ-иқтисодии рушди устувори идоракунии захираҳои обӣ ба назар намерасад.

Ҷавоб ба эроди чорум: эрод ба инобат гирифта шуда, мо дар боби сеюм амсилаи (моделӣ) концептуалии ташкили механизми иқтисодиро барои солҳои 2020-2025 мавриди омӯзиш қарор додем.

Эроди панҷум. Шумораи зиёди истинодҳо (ссылка), ки дар рисола оварда мешавад, бо забони русӣ оварда шудаанд. Ба унвонҷӯ тавсия дода мешавад, ки онҳоро бо тариқи муқарраргардида ба забони тоҷикӣ тарҷума кунад.

Ҷавоб ба эроди панҷум: эрод ба инобат гирифта шуда, истинодҳо (ссылка), тибқи талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба забони тоҷикӣ гардонид шуд.

Эроди шашум. Дар рисола миқдори муайяни хатогиҳои имлоӣ ва грамматикӣ мушоҳида гардидаанд.

Ҷавоб ба эроди шашум: эрод ба инобат гирифта шуда, дар рисола хатогиҳои имлоӣ ва грамматикӣ таҷдиди назар карда шуд.

Раиси ҷаласа:

- Устод Абдурахмонов Ф. Шумо ба ҷавобҳо қонеъ ҳастед?
- Абдурахмонов Ф.:
- Бале, қомилан.

Раиси ҷаласа:

- Ҳозирини гиромӣ, муҳокимаи диссертатсия аз тарафи муқарризони расмӣ ба итмом расид.

Марҳамат, кӣ меҳаҳад дар музокира ва муҳокимаи илмӣ оид ба натиҷаҳои диссертатсия баромад кунад?

Куганов Неъматулло Камолович – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудити Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ:

- Муҳтарам раис ва ҳозирини гиромӣ. Диссертатсия дар мавзӯи «Ташкили механизми минтақавии ташкилӣ - иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои оби минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)», ки аз тарафи унвонҷӯи кафедраи молия ва қарз Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович мавриди муҳокима қарор дода шудааст, дар ҳақиқ, мубрам ва зарурати баргузори таҳқиқотро пеш овардааст. Ман андеша ба он дорам, ки Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович кори таҳқиқотии худро дар сатҳи зарурӣ ва талаботи

тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, омода намудааст. Бо назардошти ҳамин гуфтаҳо барои пешниҳод кардан ба экспертизаи давраи навбатӣ ба Шӯрои диссертатсионии 6О.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ ҷонибдор мебошам. Ташаккур.

Расулова Л.Н. номзади илмҳои иқтисодӣ, декани факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ:

- Мо шоҳиди баромадҳои хуби Тешаев Мирзошариф Саидчафарович оид ба иҷрои рисолаи илмиаш гардидем. Ҳамчунин, муаллиф дар рисола тавонистааст, ки истифодаи захираҳои заминро дар минтақаи Кӯлоб вилояти Хатлон арзёбӣ намояд. Муайян намудааст, ки истифодаи тамоми захираҳои замин дар мисоли заминҳои обӣ беҳтар намудани сатҳи обёрии заминҳо дар минтақаи Кӯлоб самаранокӣ дида мешавад. Аз ҳозирини гиромӣ, даъват менамоям, ки барои экспертизаи давраи навбатӣ дастгирӣ намоянд.

Наврӯзи Носирӣ. – н.и.и., мудири кафедраи менеҷмент ва маркетинги Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ:

- Мухтарам раис ва иштирокчиён. Дар ҳақиқат, мавзуи интихобнамудаи унвончӯ мубрам ва муҳим ба шумор рафта, дар оянда метавонад тавсияи хубе барои соҳаи кишоварзӣ гардад. Аз баромадҳои унвончӯ маълум гардид, ки қори таҳқиқотиашро ба дараҷаи хуб аз худ намудааст. Бинобар ин, пешниҳод менамоям, ки Тешаев Мирзошариф Саидчафарович ба экспертизаи давраи навбатӣ дар Шӯрои диссертатсионии 6О.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ дастгирӣ қарда шавад. Ташаккур!

Раиси ҷаласа:

- Марҳамат, боз кӣ суҳан гуфтан меҳаҳад? Хоҳишмандон нестанд? Дар ин сурат, суҳани ҷамъбасти ба унвончӯӣ дода мешавад.

Тешаев М.С. – унвончӯӣ:

- Мухтарам раис ва меҳмонон.

Ман, пеш аз ҳама, ба раис ва коллективи факултет барои муҳокима ва баҳои мусбат доданишон ба рисолаи диссертатсионии ҳеш миннатдорӣ изҳор менамоям. Ба муқарризони расмӣ: Сафаров А.А., – и.и.и., муаллими калон, мудири кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А.Рӯдакӣ, ва Абдурахмонов Фаррух - н.и.и., муаллими калони кафедраи системаҳои иттилоотӣ дар иқтисодиёти ДМТ ва аъзоёни ҷаласа барои мутолиа ва таҳлили ҳамаҷафаи диссертатсия ва пешниҳодот арзи сипос менамоям.

Ҳосатан, ба роҳбари илмиам, н.и.и., дотсент Шералиев Э.Н. барои дастгирии ҳамаҷафа, маслиҳатҳои доимӣ, кумаки ҳамешагӣ дар омода кардани диссертатсия ташаккури сипоси фаровони ҳудро мерасонам.

Ба нафароне, ки ҳамчун муқарризи ғайрирасмӣ баромад намуданд, ибрази ташаккур мекунам.

Аз ҳамаи иштирокчиён барои дастгириашон миннатдорам. Ташаккур ба ҳама аҳли ҳузур!

Раиси чаласа:

- Агар касе гуфтание надошта бошад, вақти он расидааст, ки ба овоздиҳӣ шуруъ намоем.

Натиҷаи овоздиҳӣ аз рӯйи масъалаи пешниҳоди кори диссертатсионии Тешаев Мирзошариф Саидчафарович дар мавзуи «Такмили механизми минтақавии ташкилӣ - иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» ба экспертизаи давраи навбатӣ ба Шӯрои диссертатсионии 60.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ: «тарафдор» - 22 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Хулосаи Шӯрои олимони факултети молиявию иқтисодӣ

Баъди шунидан ва муҳокима намудани кори диссертатсионии Тешаев Мирзошариф Саидчафарович дар мавзуи «Такмили механизми минтақавии ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» чиҳати пешниҳод ба экспертизаи давраи навбатӣ дар Шӯрои диссертатсионии 60.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ (роҳбари илмӣ - Шералиев Эмомалӣ Нуралиевич, номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент), тақризҳо ва баромадҳои муқарризони расмӣ: Сафаров А.А., н.и.и., муаллими калон, Абдурахмонов Ф. – н.и.и., муаллими калон ва инчунин, баромади муқарризони ғайрирасмӣ – н.и.и., Куганов Н.К., н.и.и., Расулова Л.Н. ва н.и.и., Наврӯзи Носирӣ, инчунин, дар асоси натиҷаҳои овоздиҳии аъзо ва иштирокчиёни маҷлиси факултет, Шӯрои олимони факултети молиявию иқтисодӣ дар бораи дуруст ба расмият дароварда шудани диссертатсия ва пешниҳоди он ба экспертизаи даври навбатӣ чунин

ҚАРОР ҚАБУЛ КАРД:

1. Диссертатсияи Тешаев Мирзошариф Саидчафарович дар мавзуи «Такмили механизми минтақавии ташкилӣ-иқтисодии истифодаи самараноки захираҳои замин (дар мисоли заминҳои обии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон)» аз рӯи ихтисоси 08.00.03 - Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ ба талаботи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад.

2. Қорҳои ҷопшуда мундариҷаи асоси диссертатсияро инъикос меkunанд.

3. Ба Тешаев Мирзошариф Саидчафарович дар бораи дуруст ба расмият дароварда шудани диссертатсия ва пешниҳоди он ба

экспертизаи даври навбатӣ дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва худудӣ иҷозат дода шавад.

Раиси чаласа:

- Касе тарафдори қарори якҷояи маҷлиси факултет мебошад, хоҳиш менамоям, овоз диҳад: «тарафдор» - 22 нафар, «зид» - нест, «бетараф» - нест. Бо як овоз қабул шуд. Бо ҳамин маҷлиси факултетро пӯшида гуфта, эълон менамоям. Ташаккур ба хама, барои иштироки фаъолона дар маҷлиси факултет.

Раиси маҷлис:

декани факултети
молиявию иқтисодӣ

Качкулов А.Ф.

Котиби илмӣ

Холматов Б.М.

муқаризони ҳолис:

мудирӣ кафедраи назарияи иқтисодии ДДК,
номзади илмҳои иқтисодӣ

Сафаров А.А.

номзади илмҳои иқтисодӣ,
муаллими калони кафедраи
системаҳои иттилоотӣ дар
иқтисодиёти ДМТ

Абдурахмонов Ф.

«Имзоҳои Качкулов А.Ф., Холматов Б.М. ва Сафаров А.А.-ро тасдиқ менамоям».

сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДК ба номи А.Рудақӣ



Амиров Ф. А.

«Имзои Абдурахмонов Ф.ро тасдиқ менамоям».

сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДМТ



Тавқиев Э.Ш.

« 17 » 12

СОЛИ 2022